

Βρυξέλλες, 13 Ιουνίου 2025
(OR. en)

10096/25

Διοργανικός φάκελος:
2025/0155 (NLE)

IXIM 122
JAI 841
ENFOPOL 198
CRIMORG 105
JAIEX 57
AVIATION 76
DATAPROTECT 118
ISL 19

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	12 Ιουνίου 2025
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Θέμα:	Πρόταση ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ισλανδίας σχετικά με τη διαβίβαση δεδομένων από τις καταστάσεις ονομάτων επιβατών (PNR) με σκοπό την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2025) 294 final.

συνημμ.: COM(2025) 294 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 12.6.2025
COM(2025) 294 final

2025/0155 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ισλανδίας σχετικά με τη διαβίβαση δεδομένων από τις καταστάσεις ονομάτων επιβατών (PNR) με σκοπό την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η παρούσα πρόταση αφορά την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της συμφωνίας με την Ισλανδία σχετικά με τη διαβίβαση δεδομένων από τις καταστάσεις ονομάτων επιβατών (PNR) με σκοπό την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων (στο εξής: συμφωνία).

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας στον τομέα της επιβολής του νόμου, συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής πληροφοριών, είναι ουσιαστικής σημασίας για την αντιμετώπιση των απειλών που εγείρουν η τρομοκρατία και τα σοβαρά διεθνικά εγκλήματα. Η τελευταία έκθεση αξιολόγησης απειλών όσον αφορά το σοβαρό οργανωμένο έγκλημα (SOCTA) που δημοσίευσε η Ευρωπαϊκή¹ παρουσιάζει τη διεθνή διάσταση των δραστηριοτήτων των πλέον σοβαρών εγκληματικών οργανώσεων. Επιπλέον, η τελευταία έκθεσή της για την κατάσταση και τις τάσεις της τρομοκρατίας (TE-SAT)² τονίζει όχι μόνο τους άμεσους δεσμούς μεταξύ των διακρατικών ταξιδιών και της οργάνωσης τρομοκρατικών δραστηριοτήτων και σοβαρών εγκλημάτων, αλλά και τη σημασία της αποτελεσματικής ανίχνευσης, διερεύνησης και δίωξης άλλων σοβαρών αξιόποινων πράξεων για την πρόληψη και ανίχνευση τρομοκρατικών εγκλημάτων.

Τα δεδομένα από τις καταστάσεις ονομάτων επιβατών (Passenger Name Record, στο εξής: PNR) είναι πληροφορίες οι οποίες παρέχονται από τους επιβάτες και οι οποίες συλλέγονται και τηρούνται στα συστήματα ελέγχου κρατήσεων και αναχωρήσεων των αερομεταφορέων για δικούς τους εμπορικούς σκοπούς. Το περιεχόμενο των δεδομένων PNR ποικίλλει ανάλογα με τις πληροφορίες που παρέχονται κατά τη διαδικασία κράτησης και ελέγχου εισιτηρίων και μπορεί να περιλαμβάνει, για παράδειγμα, τις ημερομηνίες του ταξιδιού και το πλήρες δρομολόγιο του επιβάτη ή της ομάδας επιβατών που ταξιδεύουν μαζί, στοιχεία επικοινωνίας, όπως διεύθυνση και αριθμό τηλεφώνου, στοιχεία πληρωμής, αριθμό θέσης και πληροφορίες για τις αποσκευές.

Η συλλογή και ανάλυση δεδομένων PNR μπορεί να παράσχει στις αρχές σημαντικά στοιχεία που τους επιτρέπουν να διαπιστώνουν ύποπτες ταξιδιωτικές συνήθειες και να εντοπίζουν συνεργούς εγκληματιών και τρομοκρατών, ιδίως εκείνους που ήταν προηγουμένως άγνωστοι στις αρχές επιβολής του νόμου. Συνεπώς, η επεξεργασία των δεδομένων PNR έχει καταστεί ένα ευρέως χρησιμοποιούμενο εργαλείο επιβολής του νόμου, εντός και εκτός της ΕΕ, για τον εντοπισμό της τρομοκρατίας και άλλων μορφών σοβαρού εγκλήματος, όπως τα αδικήματα που σχετίζονται με τα ναρκωτικά, η εμπορία ανθρώπων και η σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών, καθώς και για την πρόληψη της διάπραξης τέτοιων εγκλημάτων. Επιπλέον, έχει αποδειχθεί ότι αποτελούν σημαντική πηγή πληροφοριών για την υποστήριξη της διερεύνησης και της δίωξης υποθέσεων στις οποίες έχουν τελεστεί τέτοιες παράνομες δραστηριότητες³.

¹ [Serious and Organised Crime Threat Assessment \[Αξιολόγηση απειλής όσον αφορά το σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα στην ΕΕ\] \(SOCTA\) | Ευρωπαϊκή.](#)

² [Έκθεση για την κατάσταση και τις τάσεις της τρομοκρατίας στην ΕΕ \(TE-SAT\) | Ευρωπαϊκή.](#)

³ Βλ. επίσης την έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την επανεξέταση της οδηγίας (ΕΕ) 2016/681 σχετικά με τη χρήση των δεδομένων που περιέχονται στις καταστάσεις ονομάτων επιβατών (PNR) για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων [COM(2020) 305 final της 24.7.2020].

Μολονότι είναι ζωτικής σημασίας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του σοβαρού εγκλήματος, η διαβίβαση δεδομένων PNR σε τρίτες χώρες καθώς και η επεξεργασία από τις αρχές τους συνιστούν παρέμβαση στην προστασία των δικαιωμάτων των φυσικών προσώπων όσον αφορά τα δεδομένα τους προσωπικού χαρακτήρα. Για τον λόγο αυτό απαιτείται νομική βάση στο πλαίσιο της ενωσιακής νομοθεσίας, η οποία πρέπει να είναι αναγκαία, αναλογική και να υπόκειται σε αυστηρούς περιορισμούς και αποτελεσματικές εγγυήσεις, όπως κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, ιδίως στα άρθρα 6, 7, 8, 21, 47 και 52. Η επίτευξη αυτών των σημαντικών στόχων απαιτεί δίκαιη εξισορρόπηση μεταξύ του θεμιτού στόχου της διατήρησης της δημόσιας ασφάλειας και του δικαιώματος κάθε προσώπου να απολαύει της προστασίας των δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής.

Το 2016 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέδωσαν την οδηγία (ΕΕ) 2016/681 σχετικά με τη χρήση των δεδομένων που περιέχονται στις καταστάσεις ονομάτων επιβατών (PNR) για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων (στο εξής: οδηγία PNR)⁴. Η εν λόγω οδηγία ρυθμίζει τη διαβίβαση και την επεξεργασία δεδομένων PNR στην Ευρωπαϊκή Ένωση και θεσπίζει σημαντικές εγγυήσεις για την προστασία θεμελιωδών δικαιωμάτων, ιδίως του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή και του δικαιώματος προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Τον Ιούνιο του 2022 το Δικαστήριο της ΕΕ (στο εξής: ΔΕΕ), στην απόφασή του στην υπόθεση C-817/19⁵, επιβεβαίωσε την εγκυρότητα και τη συμμόρφωση της εν λόγω οδηγίας με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και τις Συνθήκες της Ένωσης.

Η Ισλανδία και τα κράτη μέλη της Ένωσης που είναι συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης Σένγκεν⁶ έχουν κοινή ευθύνη για τη διασφάλιση της εσωτερικής ασφάλειας εντός ενός κοινού χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα, μεταξύ άλλων μέσω της ανταλλαγής σχετικών πληροφοριών. Η επεξεργασία δεδομένων PNR έχει καταδείξει τις δυνατότητες ενίσχυσης της ασφάλειας του χώρου Σένγκεν, μέσω της βελτίωσης της πρόληψης και του εντοπισμού σοβαρών εγκλημάτων και της τρομοκρατίας στα εξωτερικά σύνορα και μέσω της παροχής μιας βασισμένης στον κίνδυνο προσέγγισης με γνώμονα τα δεδομένα που θα χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη εντός του χώρου Σένγκεν ως αντισταθμιστικό μέτρο για την απουσία ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα⁷.

Η Ισλανδία έχει θεσπίσει εθνική νομοθεσία για τις PNR, ενώ τον Νοέμβριο του 2021 συστάθηκε επίσημα η αρχή της που είναι αρμόδια για την παραλαβή και την επεξεργασία δεδομένων PNR όσον αφορά πτήσεις που προσγειώνονται ή αναχωρούν από τους αερολιμένες της.

⁴ Οδηγία (ΕΕ) 2016/681 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, σχετικά με τη χρήση των δεδομένων που περιέχονται στις καταστάσεις ονομάτων επιβατών (PNR) για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 132), στο εξής: «οδηγία PNR» ή «οδηγία (ΕΕ) 2016/681».

⁵ Απόφαση του Δικαστηρίου (τμήμα μείζονος συνθέσεως) της 21ης Ιουνίου 2022, Ligue des droits humains ASBL κατά Conseil des ministres, C-817/19, EU:C:2022:491. Η απόφαση αφορούσε αίτηση προδικαστικής απόφασης που υπέβαλε το Cour Constitutionnelle (Συνταγματικό Δικαστήριο) του Βελγίου.

⁶ Σύμβαση εφαρμογής της συμφωνίας του Σένγκεν, της 14ης Ιουνίου 1985, μεταξύ των κυβερνήσεων των κρατών της Οικονομικής Ένωσης Μπενελούξ, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας, σχετικά με τη σταδιακή κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα (ΕΕ L 239 της 22.9.2000, σ. 19).

⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, «Στρατηγική προς έναν πλήρως λειτουργικό και ανθεκτικό χώρο Σένγκεν» [COM(2021) 277 final της 2.6.2021, σ. 13].

Σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, η διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την Ένωση σε τρίτη χώρα μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνον εάν η εν λόγω χώρα εξασφαλίζει επίπεδο προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ουσιαστικά ισοδύναμο με εκείνο που διασφαλίζεται για τα εν λόγω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα εντός της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να σημειωθεί ότι η Ισλανδία δεν είναι τρίτη χώρα κατά την έννοια του κεφαλαίου V του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679⁸, δεδομένου ότι ο εν λόγω κανονισμός έχει ενσωματωθεί με προσαρμογές στο παράρτημα XI της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (στο εξής: ΕΟΧ). Ωστόσο, το πλαίσιο κανόνων που καθορίζεται στον εν λόγω κανονισμό δεν εφαρμόζεται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων PNR, από τις ισλανδικές αρχές επιβολής του νόμου για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή της δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας από απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας και της αποτροπής τους. Ταυτόχρονα, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τη συμφωνία σύνδεσης Σένγκεν μεταξύ της ΕΕ και της Ισλανδίας του 1999, η Ισλανδία δεσμεύεται από τις πράξεις της Ένωσης που συνιστούν ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, υποτίθεται ότι εφαρμόζει την οδηγία (ΕΕ) 2016/680 κατά τρόπο παρόμοιο με τα κράτη μέλη της ΕΕ. Ωστόσο, η οδηγία PNR δεν συνιστά ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν και, ως εκ τούτου, η Ισλανδία δεν συμμετέχει στην εφαρμογή της εν λόγω νομικής πράξης.

Υπό τις συνθήκες αυτές, δηλαδή ελλείψει κατάλληλων διασφαλίσεων σε σχέση με τη συγκεκριμένη επεξεργασία δεδομένων PNR, οι οποίες πρέπει να θεσπιστούν μέσω έγκυρης νομικής βάσης, όπως απαιτείται από το ενωσιακό δίκαιο, η Ισλανδία δεν μπορεί να λαμβάνει και να επεξεργάζεται νομίμως δεδομένα PNR σε πτήσεις που εκτελούνται από αερομεταφορείς μεταξύ της Ένωσης και της Ισλανδίας.

Υπό το πρίσμα αυτό, στις 6 Σεπτεμβρίου 2023 η Επιτροπή εξέδωσε σύσταση, με την οποία προτείνει στο Συμβούλιο να εγκρίνει την έναρξη διαπραγματεύσεων για τη σύναψη συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ισλανδίας σχετικά με τη διαβίβαση δεδομένων από τις καταστάσεις ονομάτων επιβατών (PNR) με σκοπό την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων⁹. Παράλληλα, συνέστησε επίσης την έναρξη διαπραγματεύσεων για τέτοιες συμφωνίες με την Ελβετική Συνομοσπονδία¹⁰ και τη Νορβηγία¹¹. Στις 4 Μαρτίου 2024 το Συμβούλιο έδωσε την εξουσιοδότησή του για την έναρξη διαπραγματεύσεων και εξέδωσε οδηγίες διαπραγμάτευσης¹².

Σκοπός της παρούσας συμφωνίας είναι να γεφυρωθεί αυτό το κενό ασφάλειας που υπάρχει στον χώρο Σένγκεν και να καταστεί δυνατή η διαβίβαση δεδομένων PNR από την Ένωση στην Ισλανδία, δεδομένης της ανάγκης να χρησιμοποιηθούν τα δεδομένα PNR ως βασικό εργαλείο για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και άλλων μορφών σοβαρού εγκλήματος.

Οι διαπραγματεύσεις με την Ισλανδία, καθώς και με τη Νορβηγία και την Ελβετική Συνομοσπονδία, άρχισαν στις 21 Μαρτίου 2024. Στις 9 Απριλίου 2025 οι επικεφαλές

⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

⁹ COM(2023) 508 final της 6.9.2023.

¹⁰ COM(2023) 509 final της 6.9.2023.

¹¹ COM(2023) 507 final της 6.9.2023.

¹² ΕΕ L, 2024/948, 25.3.2024.

διαπραγματευτές μονογράφησαν το κείμενο της συμφωνίας και, ως εκ τούτου, ολοκλήρωσαν επίσημα τις διαπραγματεύσεις.

Οι συννομοθέτες ενημερώνονταν καθ' όλη τη διάρκεια της διαπραγματευτικής διαδικασίας και ζητήθηκε η γνώμη τους σε όλα τα στάδια των διαπραγματεύσεων, ιδίως με την υποβολή εκθέσεων στην Ομάδα «Ανταλλαγή πληροφοριών στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων» (IXIM) του Συμβουλίου και στην Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (LIBE) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η Επιτροπή καθόρισε για πρώτη φορά τις γενικές γραμμές της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ αναφορικά με τις PNR σε ανακοίνωση του 2003¹³ με αντικείμενο την προσέγγιση της ΕΕ όσον αφορά τις διαβιβάσεις δεδομένων PNR από την ΕΕ σε τρίτες χώρες· οι εν λόγω γενικές γραμμές επανεξετάστηκαν σε ανακοίνωση που εκδόθηκε το 2010¹⁴. Επί του παρόντος υπάρχουν τρεις διεθνείς συμφωνίες μεταξύ της ΕΕ και τρίτων χωρών, συγκεκριμένα της Αυστραλίας¹⁵, των Ηνωμένων Πολιτειών¹⁶ (2012) και του Ηνωμένου Βασιλείου¹⁷ (2020), οι οποίες καλύπτουν τη διαβίβαση δεδομένων PNR από την ΕΕ και την επεξεργασία τους. Μετά τις διαπραγματεύσεις που ακολούθησαν τη γνωμοδότηση 1/15 του ΔΕΕ της 26ης Ιουλίου 2017¹⁸, υπεγράφη νέα συμφωνία PNR με τον Καναδά στις 4 Οκτωβρίου 2024¹⁹.

Σε διεθνές επίπεδο, όλο και περισσότερες τρίτες χώρες έχουν αρχίσει να αναπτύσσουν την ικανότητά τους όσον αφορά τη συλλογή δεδομένων PNR από τους αερομεταφορείς. Η τάση αυτή ενισχύεται περαιτέρω από τις αποφάσεις που εξέδωσε το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών (το 2017 και το 2019), με τις οποίες απαιτείται από όλα τα κράτη να αναπτύξουν την ικανότητα συλλογής και χρήσης δεδομένων PNR²⁰. βάσει των εν λόγω αποφάσεων εγκρίθηκαν πρότυπα και συνιστώμενες πρακτικές σχετικά με τις καταστάσεις ονομάτων επιβατών (Standards and Recommended Practices on PNR) από τον Διεθνή Οργανισμό Πολιτικής Αεροπορίας (στο εξής: ΔΟΠΑ) το 2020, μέσω της τροποποίησης 28 του παραρτήματος 9 της σύμβασης του Σικάγου, η οποία τέθηκε σε εφαρμογή τον Φεβρουάριο του 2021²¹.

Η θέση της Ένωσης, όπως καθορίστηκε με την απόφαση (ΕΕ) 2021/121 του Συμβουλίου, χαιρετίζει τα πρότυπα και τις συνιστώμενες πρακτικές του ΔΟΠΑ για τις PNR, καθώς προβλέπουν φιλόδοξες εγγυήσεις σχετικά με την προστασία δεδομένων και, ως εκ τούτου, καθιστούν εφικτή την επίτευξη σημαντικής προόδου σε διεθνές επίπεδο. Ταυτόχρονα, η εν λόγω απόφαση του Συμβουλίου έκρινε ότι, δεδομένης της υποχρέωσης των κρατών μελών να

¹³ COM(2003) 826 final της 16.12.2003.

¹⁴ COM(2010) 492 final της 21.9.2010.

¹⁵ EE L 186 της 14.7.2012, σ. 4.

¹⁶ EE L 215 της 11.8.2012, σ. 5.

¹⁷ EE L 149 της 30.4.2021, σ. 710.

¹⁸ EU:C:2017:592.

¹⁹ EE L, 2024/2891, 14.11.2024.

²⁰ Απόφαση 2396 (2017) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών: «Το Συμβούλιο Ασφαλείας: [...] 12. Αποφασίζει ότι τα κράτη μέλη, ακολουθώντας τα πρότυπα και τις συνιστώμενες πρακτικές του ΔΟΠΑ, οφείλουν να αναπτύξουν την ικανότητα συλλογής, επεξεργασίας και ανάλυσης δεδομένων από τις καταστάσεις ονομάτων επιβατών (PNR) και να διασφαλίσουν ότι τα εν λόγω δεδομένα κοινοποιούνται σε όλες τις αρμόδιες εθνικές αρχές τους, και χρησιμοποιούνται από αυτές με πλήρη σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, με σκοπό την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διερεύνηση τρομοκρατικών εγκλημάτων και συναφών ταξιδιών [...]». Βλ. επίσης απόφαση 2482 (2019) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.

²¹ Παράρτημα 9 κεφάλαιο 9 τμήμα Δ της Σύμβασης για τη Διεθνή Πολιτική Αεροπορία.

κοινοποιούν τυχόν διαφορές, οι απαιτήσεις που απορρέουν από το ενωσιακό δίκαιο (συμπεριλαμβανομένης της σχετικής νομολογίας) είναι πιο αυστηρές από ορισμένα πρότυπα του ΔΟΠΑ, και ότι οι διαβιβάσεις από την ΕΕ σε τρίτες χώρες απαιτούν νομική βάση που να θεσπίζει σαφείς και ακριβείς κανόνες και εγγυήσεις σε σχέση με τη χρήση δεδομένων PNR από τις αρμόδιες αρχές της τρίτης χώρας²².

Στο πλαίσιο αυτό, η διαπραγμάτευση και η σύναψη της παρούσας συμφωνίας αποτελούν μέρος μιας ευρύτερης προσπάθειας της Επιτροπής να ακολουθήσει συνεκτική και αποτελεσματική προσέγγιση όσον αφορά τη διαβίβαση δεδομένων PNR σε τρίτες χώρες, όπως ανακοινώθηκε στη στρατηγική για την Ένωση Ασφάλειας 2020-2025²³, με βάση τα πρότυπα και τις συνιστώμενες πρακτικές του ΔΟΠΑ για τις PNR, και σύμφωνα με το δίκαιο και τη νομολογία της Ένωσης. Τέτοια προσέγγιση ζητήθηκε επίσης από το Συμβούλιο με τα συμπεράσματά του τα οποία εξέδωσε τον Ιούνιο του 2021²⁴.

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή επιδιώκει επίσης να ανταποκριθεί στις εκκλήσεις των αερομεταφορέων για μεγαλύτερη νομική σαφήνεια και προβλεψιμότητα όσον αφορά τις διαβιβάσεις PNR σε τρίτες χώρες²⁵.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Το άρθρο 218 παράγραφος 5 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ) προβλέπει την έκδοση απόφασης «που επιτρέπει την υπογραφή της συμφωνίας και, ενδεχομένως, την προσωρινή της εφαρμογή πριν να τεθεί σε ισχύ». Δεδομένου ότι η πρόταση αποσκοπεί στη χορήγηση εξουσιοδότησης για την υπογραφή της συμφωνίας, η διαδικαστική νομική βάση είναι το άρθρο 218 παράγραφος 5 της ΣΛΕΕ.

Η πρόταση έχει δύο κύριες επιδιώξεις και συνιστώσες: η μία αφορά την ανάγκη διαφύλαξης της δημόσιας ασφάλειας μέσω της διαβίβασης δεδομένων PNR στην Ισλανδία και η άλλη την προστασία της ιδιωτικής ζωής και άλλων θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των φυσικών προσώπων. Ως εκ τούτου, η ουσιαστική νομική βάση είναι το άρθρο 16 παράγραφος 2 και το άρθρο 87 παράγραφος 2 στοιχείο α) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

²² ΕΕ L 37 της 3.2.2021, σ. 6.

²³ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την στρατηγική της ΕΕ για την Ένωση Ασφάλειας [COM(2020) 605 final της 24.7.2020]: «[...] ως ενδιάμεση δράση, η Επιτροπή θα προβεί σε επανεξέταση της τρέχουσας προσέγγισης όσον αφορά τη διαβίβαση δεδομένων PNR σε τρίτες χώρες.»

²⁴ Συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2021, σχετικά με τη διαβίβαση δεδομένων από τις καταστάσεις ονομάτων επιβατών (PNR) προς τρίτες χώρες, ειδικότερα προς την Αυστραλία και τις Ηνωμένες Πολιτείες, για τους σκοπούς της καταπολέμησης της τρομοκρατίας και του σοβαρού εγκλήματος, έγγραφο 9605/21 του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2021: «Καλεί την Επιτροπή να ακολουθήσει συνεπή και αποτελεσματική προσέγγιση όσον αφορά τη διαβίβαση δεδομένων PNR σε τρίτες χώρες με σκοπό την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του σοβαρού εγκλήματος, με βάση τα πρότυπα SARP του ΔΟΠΑ και σύμφωνα με τις σχετικές απαιτήσεις που έχουν θεσπιστεί βάσει του δικαίου της Ένωσης.»

²⁵ Όπως επισήμαναν οι αερομεταφορείς, μεταξύ άλλων σε απάντησή τους στη διαβούλευση για τον χάρτη πορείας, βρίσκονται όλο και περισσότερο σε κατάσταση «σύγκρουσης νόμων» μεταξύ δύο διαφορετικών ρυθμιστικών πλαισίων (διαθέσιμη στη διεύθυνση: <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12531-Air-travel-sharing-passenger-name-data-within-the-EU-and-beyond-assessment-el>).

- **Αναλογικότητα**

Οι ενωσιακοί στόχοι όσον αφορά την παρούσα πρόταση, όπως ορίζονται ανωτέρω, μπορούν να επιτευχθούν μόνο με τη θέσπιση έγκυρης νομικής βάσης σε ενωσιακό επίπεδο, ώστε να διασφαλιστεί ότι παρέχεται κατάλληλη προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων όσον αφορά τις διαβιβάσεις δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την Ένωση. Οι διατάξεις της συμφωνίας περιορίζονται στις αναγκαίες για την επίτευξη των κύριων επιδιώξεών της και την εξασφάλιση δίκαιης ισορροπίας μεταξύ του θεμιτού στόχου της διατήρησης της δημόσιας ασφάλειας και του δικαιώματος όλων στην προστασία των δεδομένων τους προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής τους ζωής.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Οι κατάλληλες εγγυήσεις που απαιτούνται για την ειδική επεξεργασία των δεδομένων PNR που λαμβάνει η Ισλανδία από αερομεταφορείς σε πτήσεις που εκτελούνται από αερομεταφορείς μεταξύ της Ένωσης και της Ισλανδίας πρέπει να καθορίζονται με έγκυρη νομική βάση στο πλαίσιο του δικαίου της ΕΕ. Η παρούσα συμφωνία αποτελεί την εν λόγω νομική βάση που επιτρέπει τις διαβιβάσεις δεδομένων PNR.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η ανταλλαγή δεδομένων PNR και η επεξεργασία τους από τις αρχές τρίτης χώρας συνιστούν παρέμβαση στα θεμελιώδη δικαιώματα της ιδιωτικής ζωής και της προστασίας των δεδομένων. Ωστόσο, αυτή η παρέμβαση είναι δικαιολογημένη, μεταξύ άλλων επειδή η συμφωνία επιδιώκει θεμιτούς στόχους, δηλαδή την πρόληψη, την ανίχνευση, τη διερεύνηση και τη δίωξη των σοβαρών εγκλημάτων και της τρομοκρατίας. Η συμφωνία περιλαμβάνει κατάλληλες εγγυήσεις προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διαβιβάζονται και υποβάλλονται σε επεξεργασία, σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ και ιδίως τα άρθρα 7, 8, 47 και 52 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ.

3. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Δεν υπάρχουν δημοσιονομικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

4. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Η συμφωνία, σε πλήρη ευθυγράμμιση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της ΕΕ και τις οδηγίες διαπραγμάτευσης, παρέχει νομική βάση, προϋποθέσεις και εγγυήσεις για τη διαβίβαση στην Ισλανδία και την επεξεργασία από την Ισλανδία δεδομένων PNR που λαμβάνονται από αερομεταφορείς της Ένωσης:

Το άρθρο 1 καθορίζει το πεδίο εφαρμογής και τους στόχους της συμφωνίας.

Το άρθρο 2 περιλαμβάνει βασικούς ορισμούς της συμφωνίας, μεταξύ άλλων της «μονάδας στοιχείων επιβατών» (ΜΣΕ) της Ισλανδίας ως της ορισθείσας αρμόδιας αρχής που είναι υπεύθυνη για την επεξεργασία δεδομένων PNR, καθώς και των όρων «σοβαρό έγκλημα» και «τρομοκρατία», σύμφωνα με τον τρόπο με τον οποίο οι έννοιες αυτές έχουν οριστεί σε άλλες σχετικές νομοθετικές πράξεις της ΕΕ.

Το άρθρο 3 ρυθμίζει τη μέθοδο και τη συχνότητα των διαβιβάσεων δεδομένων PNR από αεροπορικές εταιρείες στην ισλανδική ΜΣΕ, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι

διαβιβάσεις δεδομένων PNR περιορίζονται σε ό,τι είναι απολύτως απαραίτητο και είναι αναλογικές προς τον καθορισμένο σκοπό της συμφωνίας.

Το άρθρο 4 προβλέπει κοινή τεχνική λύση η οποία περιλαμβάνει τη δυνατότητα της Ισλανδίας να κάνει χρήση του δρομολογητή API-PNR που δημιουργείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2025/13²⁶ και όπως προβλέπεται στο άρθρο 10 στοιχείο γ) του εν λόγω κανονισμού.

Το άρθρο 5 ορίζει τον περιορισμό του σκοπού — δηλαδή την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων — με εξαντλητικό τρόπο σε όλες τις επεξεργασίες δεδομένων PNR που καλύπτονται από τη συμφωνία.

Το άρθρο 6 καθορίζει τις τρεις ειδικές λεπτομέρειες για την επεξεργασία των δεδομένων PNR που λαμβάνονται στο πλαίσιο της συμφωνίας από την ισλανδική ΜΣΕ.

Το άρθρο 7 προβλέπει πρόσθετες εγγυήσεις για τη διενέργεια «αξιολόγησης σε πραγματικό χρόνο» και περιορίζει την αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων PNR.

Το άρθρο 8 προβλέπει απαγόρευση επεξεργασίας ειδικών κατηγοριών δεδομένων PNR σύμφωνα με τον τρόπο με τον οποίο η έννοια αυτή έχει οριστεί στο ενωσιακό κεκτημένο για την προστασία των δεδομένων.

Το άρθρο 9 προβλέπει υψηλό επίπεδο ασφάλειας των δεδομένων PNR που λαμβάνονται στο πλαίσιο της συμφωνίας και διασφαλίζει την κοινοποίηση παραβιάσεων της ασφάλειας των δεδομένων στην ορισθείσα ισλανδική εποπτική αρχή προστασίας δεδομένων.

Το άρθρο 10 προβλέπει την τήρηση αρχείων καταγραφής και την τεκμηρίωση κάθε επεξεργασίας PNR.

Το άρθρο 11 περιλαμβάνει κανόνες για την περιορισμένη αποθήκευση δεδομένων PNR με σκοπό να διασφαλιστεί ότι τα εν λόγω δεδομένα δεν αποθηκεύονται για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα απ' ό,τι είναι αναγκαίο και αναλογικό προς τον στόχο που επιδιώκεται με την παρούσα συμφωνία. Σύμφωνα με τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η διάταξη αυτή απαιτεί, αφενός, να υπάρχει αντικειμενική σύνδεση μεταξύ των δεδομένων PNR που πρέπει να διατηρούνται και των στόχων της συμφωνίας και, αφετέρου, οι περίοδοι αποθήκευσης να υπόκεινται σε τακτική επανεξέταση από την ισλανδική ΜΣΕ.

Το άρθρο 12 απαιτεί από την ισλανδική ΜΣΕ να αποπροσωποποιεί τα δεδομένα PNR το αργότερο μετά από 6 μήνες.

Το άρθρο 13 περιλαμβάνει κανόνες και προϋποθέσεις για τη γνωστοποίηση δεδομένων PNR εντός της Ισλανδίας, π.χ. περιορίζοντας τις εν λόγω γνωστοποιήσεις σε αρχές με καθήκοντα που σχετίζονται με τους σκοπούς της συμφωνίας και απαιτώντας προηγούμενη έγκριση από δικαστική αρχή ή άλλον ανεξάρτητο φορέα για τις εν λόγω γνωστοποιήσεις.

Το άρθρο 14 περιλαμβάνει κανόνες και προϋποθέσεις για τη γνωστοποίηση δεδομένων PNR εκτός της Ισλανδίας και της ΕΕ, π.χ. περιορίζοντας τις εν λόγω γνωστοποιήσεις σε τρίτες χώρες με τις οποίες η ΕΕ έχει συνάψει συγκρίσιμη συμφωνία ή για τις οποίες η ΕΕ έχει εκδώσει σχετική απόφαση περί επάρκειας και απαιτώντας προηγούμενη έγκριση από δικαστική αρχή ή άλλο ανεξάρτητο όργανο για τις εν λόγω γνωστοποιήσεις.

Το άρθρο 15 προωθεί την αστυνομική και δικαστική συνεργασία μέσω της ανταλλαγής δεδομένων PNR ή των αποτελεσμάτων της επεξεργασίας δεδομένων PNR μεταξύ της

²⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2025/13 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2024, σχετικά με τη συλλογή και τη διαβίβαση εκ των προτέρων πληροφοριών για τους επιβάτες με σκοπό την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων, και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/818.

ισλανδικής ΜΣΕ και των ΜΣΕ των κρατών μελών της Ένωσης, καθώς και μεταξύ της ισλανδικής ΜΣΕ, αφενός, και της Ευρωπόλ ή της Eurojust στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, αφετέρου.

Το άρθρο 16 απαιτεί από την Ισλανδία να εφαρμόζει τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις με την οδηγία (ΕΕ) 2016/680 στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δυνάμει της παρούσας συμφωνίας και απαιτεί η εν λόγω επεξεργασία να εποπτεύεται από ανεξάρτητη αρχή που έχει συσταθεί κατ' εφαρμογή της εν λόγω οδηγίας από την Ισλανδία.

Το άρθρο 17 περιλαμβάνει υποχρεώσεις διαφάνειας και ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης ενημέρωσης των φυσικών προσώπων σχετικά με τη γνωστοποίηση των δεδομένων PNR που τα αφορούν.

Το άρθρο 18 προβλέπει την υποχρέωση της Ισλανδίας να κοινοποιήσει την ταυτότητα της ισλανδικής ΜΣΕ και της εθνικής εποπτικής αρχής.

Το άρθρο 19 προβλέπει την έναρξη ισχύος της συμφωνίας.

Το άρθρο 20 προβλέπει μηχανισμούς επίλυσης διαφορών και αναστολής.

Το άρθρο 21 προβλέπει τη δυνατότητα κάθε Μέρους να καταγγείλει τη συμφωνία ανά πάσα στιγμή.

Το άρθρο 22 προβλέπει τους κανόνες για τις τροποποιήσεις της συμφωνίας.

Το άρθρο 23 προβλέπει την από κοινού αξιολόγηση της εφαρμογής της συμφωνίας.

Το άρθρο 24 περιέχει ρήτρα σχετικά με την εδαφική εφαρμογή της συμφωνίας.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ισλανδίας σχετικά με τη διαβίβαση δεδομένων από τις καταστάσεις ονομάτων επιβατών (PNR) με σκοπό την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 16 παράγραφος 2 και το άρθρο 87 παράγραφος 2 στοιχείο α), σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 5,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 4 Μαρτίου 2024 το Συμβούλιο εξουσιοδότησε την Επιτροπή να αρχίσει διαπραγματεύσεις για τη σύναψη συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ισλανδίας σχετικά με τη διαβίβαση δεδομένων από τις καταστάσεις ονομάτων επιβατών (Passenger Name Record, στο εξής: PNR) με σκοπό την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων (στο εξής: συμφωνία). Οι διαπραγματεύσεις ολοκληρώθηκαν επιτυχώς με τη μονογράφιση της συμφωνίας στις 9 Απριλίου 2025.
- (2) Η συμφωνία καθιστά δυνατή τη διαβίβαση δεδομένων PNR από τους αερομεταφορείς της Ένωσης στην Ισλανδία, με πλήρη σεβασμό των δικαιωμάτων που προβλέπονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ένωσης, ιδίως του δικαιώματος στην ιδιωτική και οικογενειακή ζωή που αναγνωρίζεται στο άρθρο 7 του Χάρτη και του δικαιώματος στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αναγνωρίζεται στο άρθρο 8 του Χάρτη. Ειδικότερα, η συμφωνία περιλαμβάνει επαρκείς εγγυήσεις για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διαβιβάζονται στο πλαίσιο της συμφωνίας.
- (3) Η συμφωνία προωθεί την αστυνομική και δικαστική συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών της Ισλανδίας και των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών της Ένωσης, καθώς και της Ευρώπης και της Eurojust, με στόχο να αυξηθούν οι ικανότητές τους όσον αφορά την ενίσχυση των εξωτερικών συνόρων καθώς και την αποτελεσματική κατοχύρωση της εσωτερικής ασφάλειας ελλείψει ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα εντός του χώρου Σένγκεν.
- (4) [Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, η Ιρλανδία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας απόφασης και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.] Ή [Σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του

Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ιρλανδία γνωστοποίησε (με την από ... επιστολή της) την επιθυμία της να συμμετάσχει στην έκδοση και εφαρμογή της παρούσας απόφασης.].

- (5) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας απόφασης και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της,
- (6) Ζητήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725, η γνώμη του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, ο οποίος εξέδωσε τη γνωμοδότηση [xxx] στις [xx.xx.xxxx],
- (7) Επομένως, η συμφωνία θα πρέπει να υπογραφεί,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Εγκρίνεται η υπογραφή, εξ ονόματος της Ένωσης, της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ισλανδίας σχετικά με τη διαβίβαση δεδομένων από τις καταστάσεις ονομάτων επιβατών (PNR) με σκοπό την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων, με την επιφύλαξη της σύναψης της εν λόγω συμφωνίας¹.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημερομηνία της έκδοσής της.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος*

¹ Το κείμενο της συμφωνίας θα δημοσιευθεί μαζί με την απόφαση για τη σύναψή της.